

Ah smrti! . . . In utihne svetovni pesnik. Tedaj pa zašumi in zabobni po nebu, drevesa se stresejo, vetrovi buče, tropa skovirjev skovika, reka buta ob skalovje, vsa narava se stresa, giblje. Tam visoko pa priplava nebroj duhov, ki se smejejo in krohotajo — in izginejo; — za njimi pa priplavajo vse boginje, v njih sredi Minerva, spuste se navzdol in vsprejmejo mej se človeško, popolno, vedno naravno bitje ter zopet odplujejo. Pred njimi pa trobentajo angelji, svirajo na cimbalih in harfah, in z njimi krasno harmonira skovikanje sov, glasno šepetanje dreves, petje nočnega vetra; pot jim pa smehljajočega obraza kažejo mile zvezde s svojo divno kraljico luno v sredi . . .

Tam v koticu za reko se pa solze tri rojenice in se bridko kesajo: „Vsevlad nam je izročil pred 500 leti Svitoslava, naj ga nesemo v svet, toda pri obilnem poslu smo ga pozabile in ga izgubile. Našle smo pred nekaj leti in še le tedaj prestavile na ta prozajični svet . . . Odpusti Vsevlad, grešile smo in jedno bitje storile nesrečno . . .“ Po tej prošnji zbeže držeč se za roke v svoje divno domovanje na dno bližnje gore . . . Potem potihne vznemirjeno obnebe, in svet je zopet ves prozajičen.

Milan Cvetkovič.

Novice.

— **Cesarjeva zahvala.** XIII. glavna skupščina „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“ na Bledu, dne 26. maja t. l. je poslala brzojavnim potom cesarju izjavo udanosti in neomejene zvestobe. Na to izjavo je došlo od c. kr. deželnega predsedništva kranjskega nastopno obvestilo: Št. 2156/pr. Ljubljana, dne 30. maja 1901. Blagorodnemu gospodu Luki Jelencu, učitelju kot predsedniku zbora hrvaških in slovenskih učiteljev v Ljubljani. Vsled Najvišjega povelja naprosil me je gosp. ravnatelj c. in kr. kabinetske pisarne, da naznanjam zboru hrvaških in slovenskih učiteljev, kateri se je dne 26. t. m. vršil na Bledu, Najvišjo zahvalo z brzojavnim potom poklonjeni izraz zvestobe in udanosti. C. kr. deželni predsednik: Hein s. r.

— **Osebnosti.** Ravnatelj ljubljanskega učiteljskega gosp. Fran Hubad je imenovan deželnim šolskim nadzornikom za ljudske šole na Kranjskem. — Profesor ljubljanske realke gosp. Fran Levec je imenovan ravnateljem ljubljanskega učiteljskega. Pozdravljamo ti imenovanji z iskrenim zadoščenjem. — Finančni tajnik v Ljubljani, gosp. Jurij Konscheg je imenovan članom prizivske komisije za osebno dohodarino. — Davčni kontrolor v Ribnici, gosp. Fran Modrijan pride za oficijala v Črnomelj. — Konceptni praktikant gosp. Aleksander Guzelj je iz Logatca premeščen v Kočevje. — Predsedništvo finančne direkcije v Trstu je imenovalo pisarniškega oficijala Oskarja Schreya pristavom pomožnih uradov v IX. plačilnem razredu; davčnega kontrolorja Frana Benusa v Vodnjanu davčnim prejemnikom v IX. plačilnem razredu; adjunkta tehnične finančne kontrole Henrika Bergerja kontrolorjem v IX. plačilnem razredu; računskega oficijala gosp. Lovra Museticha računskim revidentom v IX. plačilnem razredu; računskega pristava Emila Pelosija računskim oficijalom v X. plačilnem razredu in računskega praktikanta Rafaela Bajca računskim pristavom v XI. plačilnem razredu; dalje so bili imenovani: davčni oficijal Josip Zae-

caria in davčni pristav Ivan Bernardis davčnima kontrolorjema, davčni kontrolor Feliks Santin pa davčnim oficijalom v X. plačilnem razredu; davčni praktikant Josip Richter v Pazinu je imenovan davčnim pristavom v XI. plačilnem razredu.

— **Imenovanje v cestni odbor.** Deželni odbor je v cestni odbor Črnomaljski poklical I. Majerle, posestnika s Predgrada in Karola Müllerja mlaj. posestnika v Črnomlju.

— **Deželni zbor kranjski** je sklican na ponedeljek dne 17. junija.

— **Ustne zrelostne skušnje na srednjih šolah** se bodo vršile meseca julija in sicer na ljubljanski realki dne 1., 2., 3.; na ljubljanski I. gimnaziji dne 4., 5., 6., 8., 9., 10., 11., 12., 13. in 16.; na novomeški gimnaziji dne 18., 19. in 20. in na kranjski gimnaziji dne 22., 23., 24. in 25.

— **»Slovenska Matica«** vabi na CXXVI. odborovo sejo, ki bode v Ljubljani, v ponedeljek dne 17. rožnika 1901 ob petih popoldne v društveni pisarni. Vspored: 1.) Naznanila predsedništva. 2.) Potrditev zapisnika o CXXIV. odborovi seji in o XXXVII. rednem občnem zboru. 3.) Volitev predsednika, podpredsednikov, blagajnika, ključarjev in odsekov. 4.) Tajnikovo poročilo. 5.) Eventualia.

— **Mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano** se lepo razvija in postavi v kratkem celo svoj lastni dom v Vižmarjih. Temeljni kamen tej zgradbi se položi prihodnji ponedeljek.

— **Prenaredba južnega kolodvora v Ljubljani.** Komisija, ki je bila dne 10. t. m. na lici mesta, je odobrila splošni načrt za preuredbo ljubljanskega južnega kolodvora. Sedaj se bodo pričeli izdelovati podrobni načrti, prihodnje leto pa se začne delo. Preureditev kolodvora bo veljala šest milijonov kron. Kolodvor bo imel tri oddelke. Sedanje kolodvorsko poslopje se porabi za uradniška stanovanja. Novi kolodvor bo stal ob Resljevi cesti.

— **Novomeški vodovod.** Kakor se nam poroča, so se dela in dobave za Novomeški vodovod že oddale, in se bode z gradnjo pričelo takoj čim poljedelsko ministrstvo oddajo odobri. Dobava cevij in armatur, zgradba reservoirja, naprava vodovodnih jarkov, gradbena dela pri omrežju, montaža, naprava telefona in električnega kazalca voľne množine oddala se je Dunajski tvrdki G. Rumpel, dobava motorjev tvrdki Zangen & Wolf na Dunaju, dobava črpalnic pri tukajšnji tvrdki M. Samassa. Skupni stroški za ta vodovod proračunjeni so na 310.000 kron. Dela se bodo pospešila tako, da se bo vodovod še letos mogel izročiti svojemu namenu. Obžalovati je le, da kmetsko prebivalstvo v okolici dela ovire toli nujnemu potrebnemu podjetju. Duhovščina bi imela priliko, ljudstvo primerno poučiti, a dosedaj smo takega pouka zaman pričakovali.

— **Bohinjska železnica.** Zgradbena dela se začno kar najprej mogoče. Razni listi poročajo, da se vrše že vse potrebne priprave za to. V Gorico pride v kratkem kacic 70 inženjerjev, kateri bodo imeli nalogo pregledati črto iz Podbrda v Gorico.

— **Mariborski župan Nagy** je odstopil in sicer vsled tega, ker je v graškem glasilu socialnodemokratske stranke izšlo poročilo o neki tajni seji mariborskega občinskega sveta, v katerem poročilu baje ni bilo vse po resnici povedano. Župan je prepričan, da je ta dopis spisal član občinskega sveta in je zato odstopil.

— **Demonstracija v Trstu.** Bratovščina sv. Cirila in Metoda in Marijina družba sta se torej vendar udeležili procesije sv. Rešnjega Telesa. V soboto zvečer je imel obč. svet sejo, v kateri se je sklenilo, da se ne udeležijo procesije ne župan, ne občinski svet, ne mestni uradniki, ne mestni uslužbenci, ako se je udeležita rečeni bratovščini z zastavami.

Vzlic temu pritisku se škof ni udal in sta se obe imenovani bratovščini udeležili procesije z zastavama na tisoče in tisoče. Pri zastavah je šlo sicer vse polno redarjev, a tuli laško prebivalstvo niti poskusilo ni kakorkoli demonstrirati. Mestni zastop in mestni uradi seveda niso bili zastopani. Za Slovence v Trstu pomeni to velik moraličen uspeh.

— **Potres** so čutili v Št. Štefanu pri Brežah na Koroškem dne 9. t. m. Škode ni bilo nič.

— **Prijet požigalec.** V Dobrunjah in v Bizoviku pri Ljubljani so se zadnji čas kar vsak dan primerjali požari. Ljudstvo je bilo v silnem strahu. Naposled so ujeli 11letnega pastirja Pintarja, ki je priznal, da je podžigal, vse požare je zanetil iz maščevalnosti.

— **Neusmiljena mati.** Mariborsko porotno sodišče je obsodilo na smrt 38letno Terezijo Holz roj. Visenjaka iz Čage pri Sv. Lenartu, ker je svojo lastno 11letno hčerko zadavila.

— **Samomori.** V Ljubljani se je obesil gostilničar Fran Kovač. — V Srednjem pri Kobaridu se je ustrelil finančni stražnik Makso Vidmar iz Senožeč.

— **Kanibal pred porotniki** Pred mariborskim sodiščem se je 11. in 12. t. m. vršila obravnava proti 40 let staremu vinčarju Francetu Bratušu iz okolice Ptuja in njegovi 50letni ženi. Bratuša je bil obtožen da je svojo 12letno hčerko Ivanka zadavil, spekel in potem neke kose njenega telesa snedel. Žena je bila obtožena sokrivde pri tem grozovitem hudodelstvu. Umrjena hčerka je 16. aprila pr. l. blizu očetovega doma užgala neko drevo. Boječ se surovih starišev se deklice ni upalo domov in se klatilo po okolici. Orožniki so pri Bratušu večkrat poizvedovali po otroku in končno pri neki priliki našli krvavo dekleško obleko. Bratuša je prišel v stisko, se je zagovoril in priznal svoje grozodejstvo. Povedal je, da je našel svojo hčerko blizu hiše popolnoma onemoglo, da jo je zadavil in ponoči nesel domov. Tu je truplo slekel in je razrezal na pet kosov. Žena mu je pomagala s tem, da je držala odrezane kose. Bratuša je dekletu odrezal najprej glavo. Vzel je potem malo sekuro in presekal hrbtišče, na to je odsekal obe nogi in naposled prepiral prsa in trebuh. Tu mu je pomagala tudi žena rezati. Razrezane kose sta vrgla Bratuša in žena njegova v peč. Pozneje je Bratuša še priznal, da je od stegna lastne hčerke odrezal „najlepše meso“, da mu je žena to meso spekla, in da je on to „pečenko“ snedel. Bratuša so obsodili na smrt na vislicah, žena pa na 3 leta.

— **Požar v Kropi** Piše se nam iz Kroepe 5. t. m.: Poludan zvoni, solnce pripeka, v središču Kroepe pa se vzdiguje kvišku gosti dim. Gori! gori! doni na uho. Ljudje begajo sem in tja ter iščejo otroke. Bolnike nosijo izven Kroepe. Kovači, gasilci hite po brizgalne in takoj so v sredi trga, kjer brizgamo vodo. Plamena se vzdiguje kvišku, ko stolpi visoko. Krik, vik in jok — obup se polastuje prebivalcev. Grozen prizor! Videl sem že cele kmetske vasi goreti, tudi ljubljansko gledališče itd. — toda prizora v sredo ne morem primerjati. Vtisnil se mi je v dno duše. Gasilci so delovali vztrajno, pa proti takemu elementu je človeška moč ničeva. Veter je s silno močjo pihal proti „Kotlu“. Gasilci so kmalu sprevideali, da goreča poslopja se ne dajo pogasiti, tedaj so poskusili omejiti ogenj. Potrgali so strehe pri Marički in Vretenu (Globočnik in Gartnar) in s silnim naporom so ukrotili razdirajoči element na gorenjem koncu. Tri domače brizgalne so tukaj delovale. Na spodnjem koncu je vse obupovalo. Kdo bi se ne čudil? Štirinajst eno-, dvo- in tudi tri-nadstropnih poslopij v plamenu. Toda pomoč je prišla od vrlih naših sosedov Kamnogoričanov, kateri gasilci so dospeli z dvema brizgalnima, pa tudi pridna dekleta s škafi. Vsa čast in hvala jim! Ko bi le nekaj trenutkov pozneje dospeli, nenasitljivi element bi nam ugonobil še mnogo poslopij, pa tudi magazine gosp. Jurija Magušarja v Pibrovčovi hiši, v katerih je za več vagonov žebeljarskih izdelkov. Tudi radovljiške gasilce je avi-

ziral vrli dečko Hrovat mlajši iz Kamnegorice, katero je dospelo na pogorišče in pomagalo gasiti. Dela je bilo obilo. Vžigalo se je po vsej Kropi na dvajsetih krajih. To je bil strah in groza. Žal, da moram omeniti tudi nesreče. Kamnogoriški gasilec si je s šipo prerezal na desni roki žile. Gosp. dr. Voves ga je obvezal in poslal v Ljubljano v bolnišnico. Da se jih je veliko opeklo, prste pomečkalo itd., ne bodem razkladal. Ogenj je divjal do noči, pa tudi po noči in Sv. Rešnjega Telesa dan se je še gasilo. Dimniki molè kvišku, slično kot pri velikih tovarnah. Sedaj naj navedem glavno vprašanje. Koliko je škode? To je kočljivo vprašanje. Hiše so pri nas po ceni. Če pa kdo zida z novega, pa jako drage. Materijal se mora voziti večinoma iz Podnarta. Za 100 tisoč gld. nihče ne sežida tako velikih stavb in stanovanj. Zavarovanih je bilo le nekaj posestnikov za 17.000 gld. 7 posestnikov pa prav nič. Največ škode ima gospod Jurij Magušar, nad 15.000 gld., kateremu so tri hiše pogorele. Znatno pomoč morajo dobiti pogorelci, sicer ne more večina posestnikov nikakor sezidati hiš.

— **Uničena eksistenca.** Še lani je bil Robert D. aktiven nadporočnik, danes pa je delavec v dunajski delavnici, kjer lepi škafje in zasluži 4 gld. na teden. Robert D. je sin umrlega bogatega notarja ter je dovršil gimnazijo. Njegova rodbina pa je zašla v bedo, in sestra se je udala nemoralnemu življenju. Zato je moral pustiti častniško službo. Poslej je brez uspeha iskal službe. Prodal je vse, kar je imel, da je mogel živeti, in končno se je zatekel k policiji, ki ga je poslala v mestno delavnico. Tam je še sedaj. Nedavno mu je odnesel nekdo še obleko. Tatu so vjeli, mu vzeli obleko in ga obsodili v šestmesečno ječo. Bivši nadporočnik bil je priča, kako je prišla njegova žalostna usoda v javnost.

— **Svetinja sv. Očeta.** Dunajski medaljski medailleur Rudolf Marschall, ki je izdelal cesarjevo jubilejno svetinjo, je pozvan v Rim, da po naravi naredi reliefno podobo sv. Očeta. Ta poloba bo na svetinjah v spomin sv. leta.

— **Vročina.** Ravnatelj osrednjega zavoda za meteorologijo in zemeljski magnetizem, profesor dr. Pernter se je v dunajski „Neue Freie Presse“ izrazil o sedanjih vročinah, ki se zdi nekaterim abnormalna in nenavadna. Pernter konstatira, da imamo letos večjo vročino, kakor smo jo imeli ob tem času zadnjih pet let. Sedaj imamo 20—26 C°, leta 1897 pa smo imeli 17—22 C°, leta 1898 smo imeli samo 10—12 C°, l. 1899 tudi le 12—17 C°, lani pa komaj 11—13 C°. Nato pravi Pernter, da se toplotne razmere kmalu izpremenijo in da bomo imeli še dolgo vrsto prav hladnih dni. Sedanja vročina nikakor še ni dokaz, da bomo imeli letos izredno vroče poletje.

— **4½ leta star morilec** je pač nekaj nenavadnega. In vender živi na Dunaju fantek, Fran Vanek, sin črevljarja, ki je te dni s krivcem zabodel dečka Schmidta, ker se je z njim sprl. Policija je morileca iskala tri dni. Morilec je spočetka tajil, končno pa je priznal, da je Schmidta res sunil z nožem v trebuh, radi česar je ranjenec umrl. Vanek se je po umoru vse tri dni igral, kakor bi se nič ne zgodilo in tudi doma ni nič povedal. Njegov brat, 13leten deček, je v korekcijskem zavodu v Gdulichu, ter je tudi lopov. Morilec radi njegove starosti ni možno kaznovati. Dunajski listi pišejo o prirojenem zločinskem instinktu v rodbini Vanek.

— **Svojo mater umoril** je v bližini Budjevic 25letni dninar Votava, ker mu mati ni dovolila, da bi se oženil z nekim 20letnim dekletom, ki je bila na slabem glasu. Votava je svojo mater zadal 102 ran. Morilec so že izročili sodišču.

— **Ljubosumnica v hlačah.** Mlada žena nekega meščana v Moravski Ostravi je bila sila ljubosumna, dasi baje brez vzroka. Dne 11. m. m. zvečer, ko je odšel mož z doma,

se je odločila, da ga poišče. Trdno je bila prepričana, da ga dobi v ženski družbi. Da bi ga lažje dobila, se je oblekla v njegovo obleko ter ga šla iskat. Ali ko je šla po ulici je neki bistrovidni policist takoj zapazil, da ni mož nego ženska. Stopil je torej k njej ter se takoj prepričal, da se ni varal. Ker pa je mislil, da je preoblečenka nevarna vlačugarica ali celo zločinka, jo je aretiral in gnal seboj na policijski urad. Gospe je bilo seveda strašno sram, ko so jo uradniki natančno ogledovali ter ji končno ukazali, da mora možko obleko sleči in žensko obleči. Poslali so torej domov po gospejina krila, odvedli gospo v drugo sobo, kjer se je nato izvršila ukazana metamorfoza ter jo potem poslali domov. Čez par dni pa je dobila seveda še diktirano primerno globo! Gospa je danes še bolj preverjena, da jo mož vara, in nihče ji ne vzame prepričanja, da je bil policist z njenim možem zmenjen.

— **Umor v Sarajevu.** Sluga vojaškega zdravnika dr. Segla je umoril zdravnikovo ženo, ker ga je ta radi neke nerodnosti okregala. Ko je prišel zdravnik s svojo 13letno hčerko domov, našel je svojo ženo umorjeno, v neki sobi pa je dobil obešenega slugo, ki se je iz strahu pred kaznijo sam obesil.

— **Uradniki — kmetje.** V Bolgariji se je iz razlogov varčnosti odpustilo 800 uradnikov iz službe. Ti odpuščeni uradniki so sedaj sklenili, napraviti na deželi kmetjsko kolonijo, kjer bodo obdelovali zemljo, ter so že naprosili vlado, naj jim potrebno zemljo brezplačno prepusti.

— **Dvojna smrt radi pijanosti in jeze.** „Prinesi mi za štirinajst novcev žganja“, kričal je neki žganjar na Slovaškem, kjer je žalibog žganjepitje jako razširjeno. Ko žena prinese žganje, zahteva mož, naj mu skuha še kisle juhe. Ko to pokusi, se zareži: „Smrad, pfuj!“ Žena je namreč med kuhanjem zadremala, med tem pa se je juha nekoliko osmodila. Žena mu odvrne nevoljna: „Ko si bil pri peči, bi bil lahko sam mešal!“ Nato surovi mož udari z roko ženo po ustih. Ta je zamižala, nato pa vrnila udarec z gorko povno po moževi glavi. Ta zgrabi ženo za lase, ali ta se mu izmuzne, med tem ga pa s koncem ponve dregne v trebuh in mu pretrga čreva. „Za sto vragov!“ zavpije mož, popade sekuro ter leti za bežčo ženo na cesto. Ko jo dohiti, udari jo s sekuro po glavi, da žena omahne. Med tem prihite ljudje, umirijo moža ter vzdignejo ženo. Ali pomoč je bila že prepozna. Tretji dan po tem umrje mož za ostrupljenjem krvi, teden pozneje pa žena za pretresenjem možganov. — Kar ne pomagajo opomini, uče dosti glasno izgledi. Zatorej: Varujte se žganja!

— **Izbruh ognjenika na Javi.** Na Javi je prišel bljuvati ognjenik Kōlet. V obližji ognjenika je popolna tema. Prebivalstvo v okolici beži, vendar je izbruh uničil 178 ljudi. Kraj Pelidor je sakrit z blatom iz ognjenika.

— **O samomoru Brescia.** Vsa stvar ob Brescijevem samomoru se je izvršila v 15 minutah. Ko so stražniki zagledali, kaj se je zgodilo, je Bresci se rahlo dihal. Položivši ga na posteljo, je najedenkrat spremenil poteze svojega obraza, postal modro-črn in je krog vratu zatekel. Rešiti ga ni bilo mogoče. Stražnike je varal vsled svojega mirnega vedenja, kajti več kot mesec dni ni črnil besedice in ni ničesar požil. Dvajset minut pred samomorom je snedel košček sira in izpil čašo vina. Potem se je vlegel in bral neko knjigo z navideznim interesom. Zato se stražniki za trenutek niso brigali zanj, in ta trenutek je porabil, da je izvršil svoj, že davno projektirani namen. Predno je Bresci izvršil samomor, je zapisal na list knjige, v kateri je čital, svoj zadnji rek, ki je izzvenel v navdušen slavospjev anarhiji. Zabeležiti je besede: „Boljša je smrt, ki je početek slobode, kot tako življenje. Živi naj anarhističski komunizem!“ — Stražnika, ki sta ob času Brescijevga samomora stražila pred njegovo celico, so zaprli.

— **Weiland — simulant.** Senzacionalna vest prihaja iz Berolina: Preiskave šestih psyhiatrov na Weilandu so imele tak zaključek, da so napadalca nemškega cesarja Weilanda odpeljali iz opazovalne sobe nazaj v — preiskovalni zapor.

— **Čudno naključje.** Ob reki Reni na Nemškem stoji vojaška utrdba in ondi stražil je pred dvema leti mlad vojak. Iz dolgega časa in pa ker je bil strasten nabiralec razglednic je zaprl v steklenico listek z vsebino, da kdor najde to steklenico in kjer koli, naj jo pošlje na spolaj stoječi naslov. Potem je zapečatil steklenico, vrgel jo v reko in polagoma jo je odnesla voda dalje. Minuli so meseci. Vojak je vže pozabil na odposlano steklenico, ko prejme nekega dne krasno razglednico na kateri je bilo čitati, da mu na njegovo željo izraženo v steklenici, katero je slučajno našla, pošlje razglednico podpisano. Nato se je vojak zahvalil in po nekaterih pismih sem ter tja spoznala sta se mlada človeka in se zaročila. V jeseni bo končana ženina vojaška služba in on popelje svojo, na tako čuden način pridobljeno nevesto v svojo domovino.

— **Posledice nečimurnosti.** Dasi je vže zdavnej praznovala svoj odhod boginja pomladi, vendar se tam v nemškem Berolinu neka mlada dama z imenom Klara Jahn nikakor ni mogla ločiti od svoje krasne kožuhovinaste ovratne boe z lisičjo glavo, ki jej je po njenem mnenju pristojala tako dobro. Ko je šla pretekli mesec na izprehod, skoči nenadoma velik mesarski pes iz nekega dvorišča naravnost proti njej, zagrabi kožuhovino z lisičjo glavo ter jo začne trgati dami z vratu. Vsa prestrašena hotela je bežati pred razkačenim psom, toda zaman: pes se je še močnejše zaletel vanjo in jo konečno vrgel po tleh. Na njen krik so prihiteli ljudje, ki so skušali omedlelo in raznesarjeno žensko rešiti od besnega psa, kar se jim je tudi posrečilo. Z veliko rano na roki in z mnogimi malimi ranami so jo odpeljali v bolnišnico in od tam na njen dom, psu pa so prepustili ono usodepolno lisičjo glavo. Dotična dama bode najbrže prihodnjo zimo bolj previdna v izbiranju toalete, najmanj pa bode nosila meseca maja, kar je namenjeno za par mesecev v zimi.

— **Zaradi jednega krajcarja** bila je obravnava pred sodiščem v Dortmundu na Nemškem proti trem mladim delavcem. Ti so namreč napadli v poznem večeru svojega tovariša z namenom, da ga oropajo. Ko so ga nevarno ranili, so mu vzeli denarnico, v kateri so našli 1 cel krajcar. Kako so si ta krajcar delili, tega ne moremo poročati svojim čitateljem.

— Sodišče je dva obsodilo na pol-letno težko ječo, tretjega pa na dve leti in pol. Tam bodo imeli dovolj časa, premisljevati, kako drago se mora včasih plačati — dva vinarja.

— **Ladija v zrak zletela** je v Missisipi. Na ladiji „Laurin, ki je vozila seboj 31 centov dinamita, se je vnel ogenj, ki je dosegel tudi dinamit. Ladija je bila razstreljena v atome.

— **Debeli kralj in ministrski predsednik na kolesu.** Angleški kralj Elvard in lord Salisbury sta jako debela. Zato se vozita vsak dan pol ure na kolesu. Rabita pa tricikelj, da ne padeta. Vsakega spremljata sluga in hčer.

— **Brze železnice.** Med tem, ko na Angleškem proučujejo zgradbo železnice Memorail, t. j. železnice z jedno šino mej Londonom in Liwerpolom s hitrostjo 200 km na uro, je neki ameriški inženier iznašel še čudovitejši predlog. On hoče zgraditi železnico, ki bi prevozila 400 km na uro. Tako bi se iz Novega Jorka v San Francisco prišlo v 24 urah.

— **Ali naj med jedjo pijemo?** Med jedjo piti mrzlo vodo je škodljivo, kajti s tem se želodec lahko prehladi in tako se prebavljanje ovira. Želodec namreč potrebuje za svoje prebavljanje do 37 R° gorkote, pri manjši je zlasti težka jedila težko prekuhati. Torej če pijemo pri obedu tri do štiri stopinje mrzlo vodo, posebno še v večji meri, s tem želodec

znatno ohladimo. Nasledek je slabost v želodcu, o kateri marsikdo toži po obedu, ne da bi vedel za pravi vzrok temu. Zatorej se svari sploh precej piti med jedjo, pač pa za uro pozneje. Kar velja tukaj o mrzli vodi, to velja tudi o pivu, pač pa nekaj požirkov vina med jedjo prebavljanje jako pospešuje.

— **Zoper trganje v ušesih.** Ta bolezen se po nekod uspešno ozdravlja tako-le: Vzemi nekaj suhega cvetja od grenkih kamilic (po nekaterih krajih se menda imenuje grenkuljica, nemški pa „die echte Kamille oder das Mutterkraut“) primešaj nekoliko pšeničnih otrobov, pa oboje v ponvi pogrej in v robcu gorko priveži na bolno uho. Še bolje pa je, tega cvetja nekoliko popariti z gorko vodo, potem pa ta sopar potom nastavljenega lijaka pihati v uho.

— **Kako ozdravimo ozeblino na drevju?** Ozeblina na drevju se tako-le ozdravi: Odmrla lubad se poreže notri do žive, in kar je še žive, a odstopile in nazaj zavite lubadi, se priveže nazaj v prvotno lego z motvozom ali z ličjem. Na to se zamažejo podolgaste rane s cepilno smolo, katera pa ne sme priti pod lubad. Ko je to delo izvršeno, se vzame kaka tkanina, n. pr. staro platno, koteninasta cunjia itd., ki je zrezana na trakove in s temi trakovi se drevo pokrije okoli debela, tam kjer so rane in sicer na tak način, da je med ovijanjem mogoče sproti motvoz proč jemati, ker na njega mesto pridejo trakovi. Motvoz bi se namreč pozneje lahko v deblo zajel. Trakove je tesno oviti, a vendar ne toliko, da bi oviral kroženje soka. Če se rane obvežejo o pravem času, t. j. še ob pričetku pomladi, potem se drevo navadno reši, ker se pod obvezo še tisto leto naredi nova lubad.

— **Sredstvo proti driski.** Kakor je ta bolezen sitna in nadležna, skusil je pač že marsikdo. Za zdravilo je dobro rabiti posušenih borovnic (črnic), katere namočimo v pristnem žganju. Tega zdravila se vzame po potrebi in pregrete. Zlasti se je varovati prehlajenja posebno na kmetih, kjer bolniki večkrat v mrzla stranišča zahajajo. Tudi se za to priporoča še drugo zdravilo. Kupimo si za par novcev belega rázvora (dumbier, ingver), zdrobimo ga v prah ter ga za nožev konec denimo v čašico dobrega ruma, katerega naj bolnik izpije. Nato pa naj se vleže v gorko posteljo, da se dobro pogreje in bolezen bo minula.

— **Pokažen želodec, kako ozdraviti?** Čez stokrat se prigodi, da se želodec pokvari, bodisi z neprimerno jedjo, še večkrat pa s pijačo, največkrat pa z mešanjem obojega. Tako se je že marsikdo prepričal, da mu ne kaže piti ob enem vino in pivo, kar mu je želodec popolno spačilo, dočim mu posamezna taka pijača primerno zavžita ni škodovala. Tudi ne velja marsikomu poleg težkih in mastnih jedil piti pivo, kar želodec zelo težko prebavlja. Skušnja seveda nepremišljenega človeka pogosto pouči, česa se mora varovati, da na novo ne zbolí. Razun čuvanja pri tem pa so dobra pri rokah tudi primerna zdravila. Ko čutiš od jedil preobložen želodec, pomaga (ako ni druge bolezni zraven) sveže napravljen hren, katerega kislina pomaga želodcu mastne jedi prekuhati. To pa le, če je želodec drugače zdrav in trden. Če je pa ta slaboten, velja primeren čaj za dristejo, kateri naj bi bil vedno pri hiši. Temu ob enem pa mora biti tudi močna juha, goveja ali kurja. Zlasti poslednja deluje najboljše za želodec. Če pa takšna dristeja ni dosegla vsaj v enem dnevu svojega učinka, je znamenje, da so zraven želodca še druge bolezni, na kar treba hitro poklicati dobrega zdravnika. Za bolezen in slab želodec pa je „oče“ Kneipp svetoval med drugim še posebno v pristnem žganju namočen pelin, kolmaž, zlasti pa še encijan. Tega naj vzame bolehav človek tešče par pežirkov, seveda le nekaj kapljic. Ako pa čuti kako slabost v želodcu, naj vzame za kavino žliko žganja, če ne pomaga, pa še eno. Tako tudi, če bi človek od slabosti želodca že omedlel, naj se mu da tega zdravila, pa bo bolje. Zlasti svetuje on na po-

tovanje, kjer človek največkrat dobi zas'arana in slabo kuhana jedila, vzeti seboj stekleničico take „tinkture“, v morebitno porabo sebi ali drugemu.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 14. junija 1901. Pšenica K 8 30 h, rž K 7.50 h, ječmen K 7.— h, oves K 7.20 h, ajda 6.— h, proso K 7.— h, turščica K 6.60, fižol K 9.50 h Vse cene veljajo za 50 kilogramov.

Za bolne v želodcu!

Vsem tistim, kateri so se skozi prehlajenje ali preobilno jed, ali s težko prebavljivo, prevročo ali mrzlo jed ali neredno življenje, želodečno bolezen nakopali kakor: **želodečni katar, želodečni krč, želodečni bol, težko prebavljanje ali želodečno zazližanje**, se jim tu dobro domače sredstvo priporoča, kateri izvrstni zdravilni učinek je vže mnogo let izkušenj. To je znano

prebavno in kričistilno sredstvo,

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

To zeliščno vino je iz izborno zdravilnih zelišč z dobrim vinom pripravljeno ter vtrdi in poživí celi človeški prebavni organizem, brez da bi to kakšno čistilno sredstvo bilo. Zeliščno vino odstrani vsa motenja v krvi in čisti vse slabe snovi v krvi, ki bolezni povzročujejo, in deluje na prenovitev zdrave krvi.

Pri pravočasni rabljivosti tega z liščnega vina, se vsaki želodečni bol kar v kali zatre. Zatorej bi se pred vsem drugim močnim in razjedljivim sredstvom. Ni le zdravju škodujejo, rabilo. Vsa znamenja kroničnega (zastarene) želodečnega bola so: **glavobol, riganje, zgaga, napenjanje, slabosti z bljuvanjem**, katera vže po kratkem povživanju tega vina prenehajo.

Zabasanje in temu slabi nasledki, kot **tesnoba, kolika, srčno bitje, pomanjkanje spanja, nalive krvi v jetra, vranica in v čreva**, se skozi to zeliščno vino hitro in na lahek način odpravi, ker vse slabi snovi iz želodca in črev odstrani.

Suhi blede obraz, pomanjkanje krvi, slabost, so znamenja slabega prebavljanja, slabe krvi in bolnih jeter. Pri popolnem slabem teku, razdražljive oslabelosti in slabem čutu, kakor vednem glavobolu in pomanjkanju spanja, odmrjejo taki bolniki počasi pa gotovo. Zeliščno vino pa dá oslabelemu životu novo moč.

Zeliščno vino povzdigne tek, povspeši prebavljenje in reditev, ter preosnovi in pospeši in zboljšuje napravo krvi, poživí vzdražene živce in preskrbi bolniku nove moči in novo življenje. Mnogobrojna priznanja in pohvalna pisma potrjujejo vse to.

Zeliščno vino se dobiva v steklenicah po 1 gld. 50 kr. in 2 gld. v lekarnah v Ljubljani, Li iji, Kamniku, Škofji Loki, Kranju, Radovljici, Idriji, Tolminu, Trebnjem, Novem mestu, Ribnici, Kočevju, Metliki, Črnomlju, Postojini, Ajdovščini, Vipavi, Celju, Sežani, Trstu itd., kakor v vseh lekarnah v Avstro-Ogerskem. Tudi razpošiljajo 3 ali več steklenic po izvirnih cenah na vse kraje Avstro Ogerske

 Proti ponarejanju se svari!

Zahteva naj se izrecno

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.